

[Paul Holt.]

til Præsteembede i den danske Folkekirke. Nu har man fra forskellig Side forsøgt at argumentere meget kraftigt i den Retning, at hele dette Spørgsmaal ikke er et indre kirkeligt Spørgsmaal. Der gør sig dog nogen Uklarhed gældende i den Maade, hvorpaa man har argumenteret. Fra nogle Sider siger man, at det er kun et Spørgsmaal om Statens almindelige Lovgivning, et Spørgsmaal om at faa en Bom fjernet, som har hindret Kvinder i paa et bestemt Omraade at opnaa fuld Ligeret med Mænd. Paa den anden Side har man ogsaa hævdet, at man ved denne Lovgivning fremmer, som det blev udtrykt af en æret Ordfører, Fromhedslivet i den danske Kirke, og det tyder dog paa, at der ogsaa er Spørgsmaal af en mere intim Karakter forbundet med det.

Saaledes som det rent faktisk ligger med Hensyn til vor Folkekirkes Styrelse, betyder denne Lov en principiel Afgørelse vedrørende Adgangen til Præsteembeder. Det er der dog vel næppe nogen, der vil benægte, og ligeledes maa det staa klart, at Spørgsmaalet om, hvem der skal have Adgang til Præsteembede, nødvendigvis maa ligge i den paa-gældende Kirkes egen Haand. Det forekommer mig, at det er umuligt at komme uden om dette klare Forhold. Ved denne Lovs eventuelle Vedtagelse er der fra Lovgivningsmagtens Side taget principiel Stilling. *De facto* har Rigsdagen sammen med Kongen den fulde Lovgivningsmagt i Kirkens Anliggender. Denne Lovgivningsmagt har hidtil været gennemført paa en saadan Maade, at man fra kirkelig Side har følt det som et forholdsvis behageligt Formynderskab; naar jeg siger forholdsvis, er det med nogen Viden om al den Strid, der har været i Aarenes Løb, ikke alene vedrørende det, som er fremført tidligere angaaende Valgmenighedsloven af 1868, men ogsaa om andre Spørgsmaal, ogsaa Spørgsmaal af ydre Karakter, f. Eks. om Lønningslove og lignende og om Kirkens Ejendom. Men det er saaledes, at Kirken maa opfatte Adgangen til Præsteembeder som et kirkeligt Anliggende, og naar Kirken ikke, som Forholdene ligger, har faaet nogen formel Myndighed til at udtale sig om dette Spørgsmaal, nogen Mulighed for at give et samlet Udtryk for sin Opfattelse, ja, saa bliver det en principiel Afgørelse af kirkelig Karakter, der træffes her. Saa konstituerer rent faktisk den danske Rigsdag sig som en Kirkeforsamling, og over for denne Kirkeforsamlings Myndighed er der en Vetomulighed, dels naturligvis fra allerhøjeste Sted, men ogsaa en Vetomulighed for visse kirkelige Myndigheder, nemlig

Biskopperne. Biskopperne indtager jo en Særstilling, idet de ikke ubetinget er nødt til at bøje sig for en Afgørelse fra den høje Rigsdag. De er ikke ubetinget forpligtede dertil, idet en Biskop kan nægte at give Kollats, en Biskop kan nægte at indvi en Person til Embede.

Det vilde derfor have været af Interesse og Betydning for den i denne Situation konstituerede Synode at faa at vide, hvorledes de højeste kirkelige Embedsmænd ser paa hele denne Sag, altsaa at faa meddelt, hvilke Udtalelser der foreligger fra Landets Biskopper. Jeg regner ikke saa meget med det teologiske Fakultet, fordi dette ifølge sin egen Udtalelse ikke er nogen kirkelig Institution; der er jo et Medlem af det teologiske Fakultet til Stede, og vedkommende kan som æret Medlem her have Lejlighed til over for den store Offentlighed og den kirkelige Offentlighed at dokumentere et andet Syn: at det teologiske Fakultet er en kirkelig Institution. Det vil være af saare stor Betydning at faa at vide, om det ærede Medlem Hr. Hvidberg har denne Anskuelse, men man maa altsaa efter mit Skøn fortrinsvis henholde sig til Biskoppernes Udtalelser i denne Sag.

Men det har ogsaa været nævnt, at det vilde være rimeligt at henvende sig til Menighedsraadene. Det forekommer ogsaa mig at være en Nødvendighed, at man ikke lovgiver videre paa dette Omraade, før man har haft Lejlighed til at høre Menighedsraadene. Nu har vi fra det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen faaet et Indlæg, som gaar ud paa, at Menighedsraadene ikke har nogen Myndighed til at udtale sig samlet om noget vedrørende Kirken, men man maa dog indrømme, at hvert eneste Menighedsraadsmedlem underskriver en højtidelig Forsikring om at ville være med til at fremme den kristne Menigheds Arbejde inden for Folkekirken. Det vil med andre Ord sige, at der her er Tale om noget mere end blot den enkelte, lokale Menighed. Der er her Tale om noget almindeligt, noget fælleskirkeligt, en fælleskirkelig Forpligtelse, som det enkelte Menighedsraadsmedlem højtideligt gaar ind under, og derfor er der alene i denne Omstændighed en tilstrækkelig Begrundelse for, at man henvender sig til Landets Menighedsraad og begærer en Udtalelse fra dem vedrørende Spørgsmaalet om, hvem der skal have Adgang til Præsteembeder i Folkekirken.

Det vilde være af Betydning for den videre Behandling af denne Sag, om den højtærede Kirkeminister kunde komme med nogle Udtalelser om, hvorledes han agter at